

Principis d'acquisiziun per l'administraziun chantunala

Approvads da la Regenza ils 16 da december 2025 (conclus 890/2025)

1. Situaziun da partenza

1.1 Motivs per acquisiziuns persistentas / basas giuridicas

Dapi il 1. d'october 2022 valan novas reglas d'acquisiziun per ils incumbensaders publics en il chantun Grischun. Questas reglas pretendan, ch'ils incumbensaders publics fetschian lur acquisiziuns en moda persistente e ch'els observian novas obligaziuns che duain garantir proceduras fairas e correctas. Empè d'ina optica d'acquisiziuns dominada dal pretsch duain en il futur ils custs dal ciclus vital sco er ils aspects da persistenza, da qualitad e d'innovaziun star en il center da las surdadas dal maun public. Cun questa nova cultura da surdada po l'administraziun chantunala, sco pli gronda incumbensadra publica en il chantun Grischun, surpigliar la rolla d'in bun exempel e prestar ina contribuziun impurtanta per segirar la bainstanza e la cumpetitivitad sco er per cuntanscher las finamiras climaticas. Tenor la legislaziun chantunala davart la protecziun dal clima sto l'administraziun chantunala accumplir fin l'onn 2040 la finamira da netto nulla emissiuns da gas cun effect da serra. Acquisiziuns persistentas ch'èn orientadas a l'economia circulara, èn en quest connex in element-clav.

1.2 Pertge dovri Principis d'acquisiziun

- L'administraziun chantunala duai pudair sa referir ad ina basa cuminaivla e motivar sias stentas renviond als Principis d'acquisiziun.
- Ils Principis d'acquisiziun èn in sustegn practic per las utilisadras ed ils utilisaders e gidan a metter il dretg focus en questa vasta tematica.
- Ils Principis d'acquisiziun garanteschon ina pratica d'acquisiziun professiunala sco er proceduras correctas e verifitgabras.
- Sch'ils Principis d'acquisiziun vegnan resguardads, vegn prestada cun las acquisiziuns ina contribuziun per cuntanscher las finamiras da persistenza dal chantun. Latiers tutgan en spezial la reducziun da las emissiuns da gas cun effect da serra e la protecziun da las resursas natiralas.

1.3 Gruppa en mira e champ d'applicaziun dals Principis d'acquisiziun

Ils principis formulads qua sutvart duain definir l'activitad d'acquisiziun da l'entira administraziun chantunala. Cumbain che quests principis n'han nagina vigur giuridica lianta directa, vegnan ils posts d'acquisiziun chantunals supplitgads d'observar quests principis en il rom da lur activitad d'acquisiziun.

2. Maxima fundamentala da las acquisiziuns chantunalas

Las acquisiziuns dal chantun lian ina gronda part da las finanzas chantunalas – saja quai en il sector da construcziun, tar la cumpra da rauba u tar la retratga da servetschs externs. Mintg'on impunda l'administraziun chantunala plirs tschients milliuns francs daners da taglia per ses agens projects. Ultra da quai sustegna ella cun summas considerablas las acquisiziuns da terzs en differents secturs. A medem temp vala l'obligaziun d'impunder ils meds publics affidads en moda effizienta e conscienziusa. Quai vala en il rom dals preventivs che pon vegnir influenzads directamain, dentant er ordaifer quels. Il chantun vesa numnadamain sasez sco unitad: La stenta d'impunder conscienziusamain ils meds finansials e da schanegiar las differentas resursas sto vegnir sustegnida cuminaivlamain da tut ils acturs. Quai premetta, che las collavuraturas ed ils collavuratur chantunals enconuschian las reglas da surdada ed observian talas en il rom da lur activitads. Acquisiziuns che sa basan sin reglas, procuran per confidenza envers la publicitad e la politica e megliereschian la reputaziun dal chantun. E grazia ad ina pratica d'acquisiziun persistente e faira po il chantun avair duraivlamain quità tant da las resursas natiralas sco er da la pasch sociala. Perquai s'orienteschian las activitads d'acquisiziun da l'administraziun chantunala als suandants principis:

«L'administraziun chantunala fa sias acquisiziuns **tenor ils basegns ed en moda persistente e faira.**»

3. Principis per acquisiziuns publicas persistentas

Ils principis formulads qua sutvart valan per tut las acquisiziuns da l'administraziun chantunala en il sector da construcziun, tar la cumpra da rauba e tar la retratga da servetschs. Per projects subvenziunads dal chantun vegnan els – sche pussaivel – medemamain resguardads. Ulteriurs meds d'agid per gruppas da rauba selecziunadas èn cuntegnids en l'aggiunta.

Tenor ils basegns

L'analisa dal basegn cuntegna bler potenzial per acquisiziuns prospectivas che schanegian las resursas. Las personas responsablas per la cumpra sustegnan ils posts respectivs en connex cun la precisaziun da las pretensiuns envers quai che duai vegnir acquistà. Uschia vegni garantì, ch'i vegn cumprà **il dretg**, che l'acceptanza per la cumpra è avant maun e ch'ins po lavurar a lunga vista cun l'acquisiziun. Grazia al fatg che las acquisiziuns vegnan **duvradas durant in lung temp**, vegnan schanegiadas resursas. Ensemen cun ils posts respectivs sclereschan las personas responsablas per las acquisiziuns, sch'igl è effectivamain necessari

d'acquistar ina chaussa, in servetsch u ina infrastruttura (**suffizienz**). Forsa èsi pussaivel da cuvrir il basegn en autra moda? Per exempel cun lavurar vinavant cun l'**inventari** da plirs posts da servetsch (eventualmain suenter ina **reparatura** u in **recicladi**) u cun retrair l'object necessari sin il martgà da secondhand? U cun profitar da models da purschida innovativs, sco **prender en locaziun** u **parter** products? Gist en il sector da construcziun è la lavur cun l'inventari in aspect central, perquai che las structures primaras cumpiglian bleras resursas ed emissiuns da gas cun effect da serra (emissiuns grischas).

Ultra da quai sa stenta l'administraziun chantunala, sche pussaivel, da **formular il basegn laschond avert ils resultats** (formulaziun funcziunala dal basegn): Descritta na vegn pia betg ina chaussa giavischada, mabain il basegn che duai vegnir ademplì cun l'acquisiziun. Uschia survegn il martgà la pussaivladad da proponer soluziuns innovativas.

Dumondas:

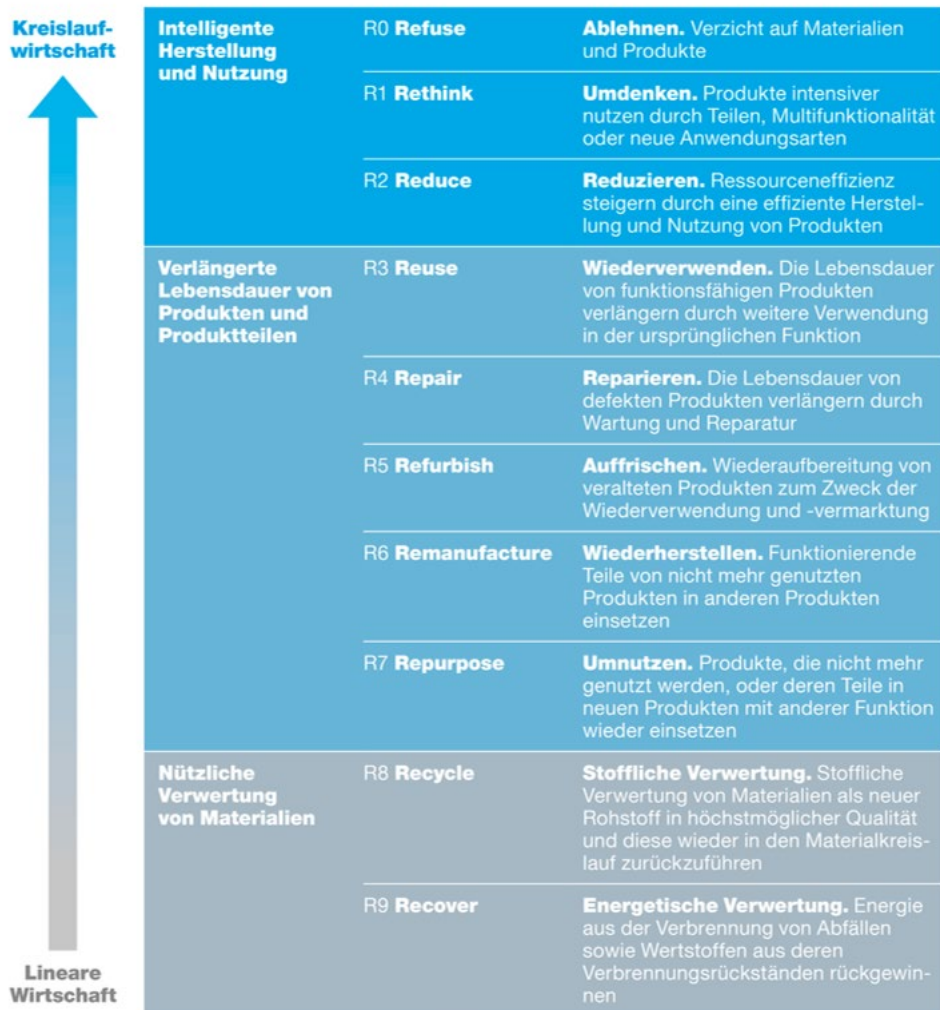
- Avain nus discutà detagliadamain il basegn ensemen cun las parts involvidas necessarias, uschia che nus acquistain «la dretga chaussa»?
- Duvrain nus insumma in nov product, ina nova infrastruttura u in servetsch supplementar?
- Avain nus resguardà en la planisaziun las emissiuns grischas da l'infrastruttura?
- Pudain nus midar l'utilisaziun, renovar, reparar u reciclar ina chaussa existenta ed uschia l'utilisar pli ditg? Datti in martgà da secondhand per il basegn?
- Èsi pussaivel da prender en locaziun ils products, ils servetschs u las infrastrukturas ch'èn d'acquistar u da parter tals cun auters posts (interns u externs) che han ils medems basegns?
- Avain nus formulà avertamain quai che duai vegnir acquistà resp. planisà, uschia ch'i pon vegnir proponidas differentas soluziuns per ademplir ils basegns?

Persistent

En il senn dal dretg d'acquisiziun revedì promova l'administraziun chantunala acquisiziuns persistentas. Las trais pitgas da la persistenza vegnan messas en ina ballantscha equilibrada, quai cun prender en mira soluziuns socialas, economicas ed ecologicas solidas. Per quest intent vegnan ils products e las infrastrukturas tschernidas cun resguardar lur entir **ciclus da vita** – davent da l'exploitaziun da materia prima sur la producciun e l'utilisaziun fin a la dismessa u al recicladi. Economicamain sa manifestescha questa consideraziun en l'applicaziun d'**ina consideraziun dals custs totals**, quai ch'è in agid per in'utilisaziun economica dals meds finansials. Questa moda da calcular il pretsch na resguarda betg mo il pretsch d'acquisiziun, mabain er ils custs da manaschi, da mantegniment e da dismessa.

Ecologicamain sa manifestescha la consideraziun dal ciclus da vita per il solit en la favurisaziun da **soluziuns da circulaziun** (cf. illustraziun 1): En il focus da las acquisiziuns stattan la duraivladad, la reutilisaziun, la reparablada u la pussaivladad da prender dapart l'object. En cumbinaziun cun la promoziun da **models da fatschenta** innovativs, che han la finamira da schanegiar las resursas – sco il return da la proprietad – e cun ina soluziun da recicladi resp. da reutilisaziun che mantegna la valur, vegnan minimads ils ruments, vegnan las resursas tegnidas en la circulaziun economica e vegn minimada l'impronta da CO₂. Nua che quai è

raschunaivel e pussaivel, vegni guardà da serrar circulaziuns regionalas e d'evitar vias da transport unnecessarias.

Illustraziun 1: Las strategies R da l'economia circulara (funtauna: [Chantun Turtig](#))

En regard social signifitga la consideraziun dal ciclus da vita, ch'ils dretgs umans e las cundiziuns da lavur decisivas vegnian observads da tut temp. Quai cumpiglia pajas fairas, cundiziuns da lavur segiras sco er il scumond da lavur d'uffants e da lavur sfurzada. Perquai vegni collavurà mo cun offerents e cun subinterpresas che adempleschan las cundiziuns da participaziun en la procedura da surdada e tar la furniziun da las prestaziuns, e che adempleschan lur obligaziuns legalas.

Dumondas:

- Avain nus definì il pretsch sco custs totals sin il fegl dal pretsch?
- Avain nus guardà – tranter auter sin basa da criteris respectivs – che quai che duai vegnir acquistà po vegnir duvrà ditg, reparà facilmain, reutilisà (utilisaziun per differents intents) e separà en ses singuls materials?
- Avain nus examinà models da fatschenta che han la finamira da schanegiar las resursas, e per exempel permess tals models sco varianta en la submissiun?

- Avain nus pretendi e garanti suffizientamain, ch'ils offerents e las subinterpresas observian ils dretgs umans e las cundiziuns da lavur decisivas?

Fair

L'administraziun chantunala procura per ina gronda fairness en la procedura d'acquisiziun ed en la collavuraziun cun ses offerents. Quai cumpiglia ina gronda **trasparenza** e verifitgabladad da las proceduras da surdada. En cas da conflicts d'interess inditgain nus quests conflicts e prendain recusaziun. Durant la submitziun vegnan enconuschientschas e respostas rendidas accessiblas per tuttas e tuts. Las prestaziuns vegnan definidas en moda transparenta. La pratica d'acquisiziun duai vegnir unifitgada. Prestaziuns sumegliantas cun pretensiuns cumparegliablas duain sche pussaivel vegnir acquistadas en moda standardisada.

Il chantun vul tractar ses furniturs en moda faira. En il rom d'ina collegialitad vegnan els promovids en quel senn, ch'els collavuran en cas da sfidas al svilup da soluziuns, ch'els sutmettan propostas per meglieraziuns e proponan proactivamain soluziuns innovativas. Da l'autra vart surpiglia er il chantun la responsabladad per la soluziun, uschia che la ristga daventa calculabla per ils offerents.

Dumondas:

- Avain nus procurà per la trasparenza en la procedura?
- Èn las prestaziuns descrittas en moda transparenta?
- Avain nus fatg ina cumparegliaziun cun las pretensiuns che valevan en il passà per fatschentas d'acquisiziun cumparegliablas?
- Garantin nus la collavuraziun collegiala cun ils furniturs?
- Surpigliain nus ina part da la responsabladad per la soluziun acquistada?

4. Realisaziun e monitoring

Al chantun reusseschi da realisar ils Principis d'acquisiziun, tras quai ch'ils departaments sa stentan cuminaivlamain da cuntanscher questa finamira. I dovra ina midada da cultura, che metta il focus da las activitads d'acquisiziun sin schanegiar ils meds disponibels e las resursas natiralas sco er sin reducir las emissiuns da gas cun effect da serra. En il senn da questas stentas cuminaivlas realisescha l'administraziun chantunala in monitoring che focussescha en medema maniera sin la preschentaziun da success sco er sin las sfidas en connex cun l'applicaziun dals Principis d'acquisiziun. In element central dal monitoring è in **barat d'experientschas** regular tranter las personas responsablas per las acquisiziuns. Quest barat vegn organisà dal Center da cumpetenzza per las acquisiziuns publicas ed ha l'intent d'examinar l'applicaziun dals Principis d'acquisiziun, da dar vinavant cussegls per dumagnar sfidas sco er da discutir il basegn d'actualisar ils Principis d'acquisiziun, per estender e megliarar cuntinuadamain lur applicaziun. In basegn da sustegn vegn annunzià al Center da cumpetenzza per las acquisiziuns publicas. En il rom da sias pussaivladads porscha il center da cumpetenzza **scollaziuns** e seminaris da perfecziunament per l'applicaziun dals Principis d'acquisiziun.

Plinavant suttametta il DIEM periodicamain in **rapport dal status a la Regenza** per mussar, nua ch'il chantun sa chatta areguard la realisaziun dals Principis d'acquisiziun.

Ils Principis d'acquisiziun vegnan **communitgads** a tut las personas che han l'incumbensa da formular il basegn u d'acquistar edifizis, chaussas u servetschs. Mintga departament e mintga post da servetsch è responsabel per la confurmitad e per bunas acquisiziuns. Els communitgeschan ils Principis d'acquisiziun a las personas responsablas per las cumpras e per las acquisiziuns, a personas auxiliaras externas (sco inschignerass ed inschigners da construcziun ubain architectas ed architects) sco er ad ulteriuras personas ch'èn incumbensadas cun las acquisiziuns. Scolaziuns specificas gidan a francar la savida entaifer l'entira organisaziun.

Ils Principis d'acquisiziun vegnan publitgads en moda centrala sin la pagina d'internet dal DIEM sut la rubrica «Acquisiziuns».

5. Annexa

5.1 Meds d'agid independents da gruppas da rauba

Questa annexa duai facilitar l'applicaziun dals Principis d'acquisiziun en fatschentas d'acquisiziun concretas. Ella na cuntegna dentant betg tut las gruppas da rauba e betg tut las specificaziuns. Tgi che dovra ulteriur sustegn, dastga gugent sa drizzar al DIEM.

- Sin la plattafurma d'enconuschientschas davart las acquisiziuns publicas persistentas (PAP) èn disponibels in mussavia, exempels pratics e criteris da l'economia circulara preformulads per la submitziun ([link](#)).
- [Toolbox per acquisiziuns persistentas](#), part C: Fegls da products
- Survista dals products disponibels cun il certificat Cradle to Cradle ([link](#))

5.2 Principis e meds d'agid tenor gruppas da rauba

Construcziun auta	Per tut ils edifizis vala la finamira da chaschunar uschè paucas emissiuns da construcziun e da manaschi sco pussaivel. Durant la planisaziun vegni perquai guardà, che las construcziuns ed ils edifizis possian vegnir demontads e prendids dapart pli tard, ch'i vegnia «planisà per la demontascha» (design for disassembly), che las resursas vegnian tut en tut schanegiadas e ch'ils systems sajan separads (quai che permetta da reutilisar e da transfurmar meglier l'object). Favurizada vegn l'utilisaziun d'elements duvrads, da material da construcziun ecologic che resguarda l'economia circulara e che ha ina pitschna impronta da CO ₂ (sco material regenerabel, natiral, reutilisà u riciclà). Questa pretensiun vegn gia resguardada tar la tschernia da las architectas e dals archi-
--------------------------	--

	tects ubain da las planisadras spezializadas e dals planisaders spezialisads. Ina sanaziun resp. in engrondiment d'in edifizis existent è da preferir envers ina spazzada e la construcziun d'in edifizis nov. Las pussaivladads d'ina transfurmaziun, d'ina midada d'utilisaziun e d'ina utilisaziun parziala empè da la construcziun d'in edifizis nov, vegnan evaluadas usitadamain en il rom da la planisaziun strategica. Sch'ins sto consultar biros da planisaziun, vegni guardà, ch'els hajan las competenzas respectivas. En cas d'ina demontascha vala la finamira da reutilisar tut ils elements e materials da construcziun (internamain e sur bursas d'elements da construcziun). Meds d'agid: - SIA 112/1 «Construir en moda persistente – construcziun auta» - SIA 390/1 «Via climatica» - SIA 490 «Persistenza d'edifizis» - SIA 430 «Evitar e reutilisar ruments da construcziun» - Minergie ECO - SNBS - Fegls d'infurmaziun davart materials da construcziun ecologicamain favuraivels e nunproblematics per la sanadad tenor ecoBKP. - Toolbox per acquisiziuns persistentas - Recumandaziun KBOB 2008/1: 2017 Construcziun persistente en contracts da planisaziun e d'execuziun da lavurs
Construcziun bassa	Acquisiziun da prestaziuns d'inschigneria e da construcziun Là, nua che quai è ecologicamain raschunaivel, vegni utilisà material reciclà empè da material primar. Preferids vegnan materials da construcziun e substanzas auxiliaras ord ina producziun che schanegia las resursas e chaschuna paucas emissiuns. I vegn guardà sin ina buna demontablada, per exempel cun tscherner construcziuns e systems che pon vegnir remplazzads, separads e reciclads bain. Acquisiziun da prestaziuns d'inschigneria: Ovras d'inschigneria duain vegnir reparadas empè da construir ovras novas. Ils effects d'ina soluziun per l'ambient ston vegnir

	cumparegliads cun ils auters interess (p.ex. segirezza) en il rom d'ina consideraziun cumplessiva. Las cumpetenzas en ina moda da construir che schanegia las resursas ston vegnir resguardadas en las submissiuns per prestaziuns d'inschigneria. Quai po vegnir fatg cun pretender cumprovas d'experientscha en il sector da la persistenza ubain cun valitar – en l'analisa da l'incumbensa – in chapitel «Pussaivladads da meglierar il project ord vista da la persistenza». Acquisiziun da prestaziuns da construcziun: Tras ina planisaziun prospectiva dal plazzal vegn exaurì maximalmain il potenzial d'ina reutilisaziun dal material da stgavament resp. dal material da demoliziun al lieu u en la vischinanza dal plazzal. En in «concept per la gestiun da material» mussan ils offerents, co ch'els furneschan las prestaziuns pretendidas en vista als process da lavur, a l'utilisaziun da las surfatschas, a la circulaziun dal traffic, als transports sco er a la logistica d'acquisiziun, da produenziun e da dismessa. En cas da projects da construcziun u da prestaziun totala pli gronds poi vegnir pretendì, ch'ils offerents preschentian bilantschas ecologicas dals materials da construcziun utilisads. Meds d'agid: - SIA 112/2 «Construir en moda persistente – construcziun bassa ed infrastructuras» - Toolbox per acquisiziuns persistentas - ECO2nstruct – Infra Suisse (per bilantschaziuns ecologicas) - Calculader da catram
Illuminaziun	L'illuminaziun sto vegnir planisada sin basa da la suffizienz e da l'effizienz, tut tenor l'utilisaziun ch'è prevista per la zona. I ston vegnir duvradas glischs dad LED, e lur construcziun duai esser duraivla, modulara e cumplettabla. L'effizienz energetica sto esser auta. Meds d'agid: - Label d'effizienz energetica da la UE - Label Energy Star - Criteris da l'economia circulara sin la PAP

Apparats electrici ed apparats dad ICT	Tar l'acquisiziun èsi da guardar en spezial sin la duraivladad, la reparabladad, l'amplifitgablada, ina lunga disponibladad da tocs da reserva ed in bass consum d'energia. Ils offerents duain survegnir explicitamain la pussaivladad d'offrir apparats reciclads. Il model da purschida «Locaziun empè da cumpra» prolunghescha da princip il ciclus da vita e duai perquai vegnir preni en consideraziun durant la preparaziun d'ina acquisiziun. Dals offerents ston vegnir pretendids concepts per utilizar vinavant ils apparats suenter la fin da l'emprima utilisaziun, sche pussaivel cun mantegnair la valur (dapli che recicladi). Ils apparats ston vegnir acquistads sin basa da www.topten.ch u esser certitgads tenor TCO Certified, Anghel blau, Energy Star, EU Ecolabel u EPEAT. Meds d'agid: - Criteris da l'economia circulara sin la PAP - Tool per calcular ils custs dal ciclus da vita d'apparats dad ICT – Iniziativa «Energia e clima exemplarics» - TCO Certified Product Finder - Topten.ch
Mobigliar, equipament da las localitads	En cas ch'i dovra mobigliar, èsi l'emprim da controllar l'inventari actual e da duvrar, sche pussaivel, mobigliar ch'èn avant maun. Quai directamain uschia, ubain suenter in rinfrestgament incaricà. Sche l'inventari na cuvra betg il basegn da mobigliar, vegnan examinadas funtaunas externas da products reciclads resp. rinfrestgads (secondhand). Sch'i na vegnan chattadas naginas mobiglias en in inventari intern u extern, valan ils suandants principis d'acquisiziun: I vegnan acquistads products duraivels, multifunzionali e flexibels. Quests products sa laschan reparar fitg bain, pon vegnir preni d'apart cun pouca lavur e separads tenor singulas cumponentas, per uschia favurisar la preparaziun ed il recicladi tenor gener da material. Meds d'agid: - Criteris da l'economia circulara sin la PAP (equipament dals biros e da las localitads)
Vehichels	L'elavuraziun d'ina analisa d'utilisaziun e d'in cler profil d'exigenzas (p.ex. intent da diever, distanza maximala senza tancar u senza chargiar la batteria, infrastruttura da chargiar, volumen da transport) stat al cumenzament da mintga acquisiziun d'in vehichel ed impedischa tranter auter, ch'i vegn cumprà in vehichel surdimensionà. Indicators ecologics sco la svapur da CO₂ per

	kilometer, il consum d'energia ed in'analisa dals ciclus da vita (LCA) duain vegnir resguardads tar las acquisiziuns. L'exploraziun permanenta dal martgà gida ad identifitgar a temp novs tips da vehichels, innovaziuns tecnicas u models da leasing. Per pudair valitar en moda ecologica objectiva ils vehichels stoi vegnir examinà, sch'ins duai sa procurar decleraziuns da confurmitad dals producents. Per vehichels electrici èsi decisiv da planisar l'infrastructura da chargiar. Là ston ins resguardar aspects che megliereschan l'effizienz, sco il management da chorgia, la capaciad da la rait da las interpresas dal provediment d'energia e l'atgna producciun d'energia (p.ex. implants da fotovoltaica). Per vehichels ston vegnir elavuradas directivas d'acquisiziun internas. Quellas duain procurar per cleras prescripziuns davart ils tips da vehichels, ils motors u las limitas d'emissiuns. Meds d'agid: - Management central dal parc da vehichels dal chantun - Criteris da l'economia circulara sin la PAP - Survista dal martgà da vehichels electrici en Svizra - Survista da tips da motors alternativs dad auto svizra
Textilias	Las textilias che duain vegnir cumpradas (vestgadira, tarpuns, tendas, cuvertas da maisa e.u.v.) pon vegnir duvradas ditg e na chaschunan sche pussaivel naginas emissiuns nuschaivlas per l'ambient resp. per la sanadad. Tut ils products textils ston perquai esser certitgads tenor il label OEKO-TEX 100 u avair in certificat equivalent. Sche pussaivel èsi d'applitgar il Global Organic Textile Standard (GOTS), da pretender che las textilias cuntengnian tantas fibras recicladas sco pussaivel, e da preferir mangola biologica envers mangola convenziunala. Tar l'acquisiziun da textilias vegnan examinadas pussaivladads per models da locaziun u da leasing. Ils offerents garanteschon, ch'els prendan enavos las textilias utilizadas ed isadas. Els procuran, che las textilias vegnian anonimisadas ed allontaneschon eventuels logos dal chantun. Plinavant procuran ils offerents, che las textilias vegnian reutilizadas u recicladas, e quai sche pussaivel cun trair a niz dapli che mo lur energia termica. Meds d'agid: - Criteris da l'economia circulara sin la PAP - Directivas per acquisiziuns persistentas, chantun Turgovia

Alimentaziun, catering	Las purschidas dal sector d'alimentaziun cuntegnan ina gronda cumpart da victualias vegetalas. Products stagiunals e regiunals vegnan preferids. Da transports da sgol vegni desistì. Tar ils legums vegni guardà, ch'els na sajan betg vegnids producids en serras stgaudadas cun energia fossila. En general vegni guardà tar la cumpra, ch'i sa tractia da products cun labels renconuschids – numnadain labels che cumprovan in meglier bainstar dals animals (sco STB / SORTA), che demussan ina producziun ecologica (Bio), che inditgeschan cundiziuns da transport persistentas optimadas (scores A–C da Beelong) e che promovan cundiziuns da lavur fairas (da preferenza Fairtrade, en spezial per products dal sid). Er l'utilisaziun da legums da segunda e da terza classe vegn recumandada. Cun agid da mesiras sistematicas vegni guardà da reducir il food-waste tar la producziun sco er tar la purschida. Quai cumpiglia la planisaziun da la cumpra da las victualias e lur conservabladad, purziuns d'ina grondezza adequata sco er l'ulteriura utilisaziun da victualias vanzadas. Tar la purschida da catering vegn garantida la reutilisaziun da spaisas betg consumadas, per exempel tras in'ulteriura utilisaziun u tras partenaris affiliads che surpiglian ils rests. La pussaivladad da prender a chasa spaisas vanzadas vegn purschida en moda proactiva. Tar ils emballadis vegni guardà sin unitads grondas, en il sector da take-away sin vaschella reutilisabla. Sin ils plans dals menus vegnan las spaisas vegetalas numnadas avant las spaisas cun charn. Meds d'agid: - Chalender stagiunal grischun - Bio Suisse - STB / SORTA - Score da Beelong - Mussavia «Regiunalitad e persistenza en l'alimentaziun d'events»
Palpiri, stampats	Nua che quai è pussaivel, duain la quantitat da stampats ed il consum da palpiri vegnir reducids, per exempel cun metter a disposiziun ils cuntegns online. Da preferenza vegni cumprà palpiri riciclà. I vegn cumprà mo palpiri che porta il sigil da qualitat dal «Anghel blau» u che ha almain in dals suandants certificats: «EU Ecolabel»,

	«Cign nordic (The Nordic Swan)», «Etichetta ecologica austriaca (Österreichisches Umweltzeichen)» u «FSC recycled». Sche pussai-vel vegni cumprà palpiri cun il certificat Cradle to Cradle. Evitai tant sco pussaivel palpiri sblatgì cun clor – guardai sin la designa-ziun TCF (Totally Chlorine Free) u PCF (Process Chlorine Free). Resguardai dentant, che palpiris superalvs u palpiris speziels èn per part da survegnir mo cun il certificat ECF (Elementary Chlo-rine Free). Meds d'agid: - Criteris da l'economia circulara sin la PAP (papetaria, stampa ed emballadi) - Cradle to Cradle: Product finder
Emballadi	La finamira èsi da reducir il material d'emballadi. Nua che quai è pussaivel e raschunaivel, vegnan ils furniturs intimads da desister da segunds u da terzs emballadis, da procurar per emballadis cun grondezzas e dimensiuns adequatas ed en spezial d'applitgar soluziuns cun emballadis reutilisabels. I duain vegnir duvrads materials reciclads e reciclabels, ch'èn cumpatibels cun systems da recicladi existents. Materials cumponids ch'èn difficils da separar èn d'evitar. Meds d'agid: - Criteris da l'economia circulara sin la PAP (papetaria, stampa ed emballadi)
Nettegiament	Ils products che vegnan duvrads per nettegiar ston figurar sin la glista da products da nettegiament da la Cuminanza d'interess Acquisiziuns publicas persistentas u avair in label ecologic renconuschì, sco EU Ecolabel, Anghel blau, Cradle to Cradle u Oeco-plan, ubain in label equivalent. Al dosadi optimal dals products da nettegiar vegn dada ina gronda atenziun, ed il persunal vegn scolà correspondentamain. Per l'acquisiziun dal servetsch da nettegiament e dals apparats da nettegiament vegnan examinads e – sche pussaivel – appli-tgads ils criteris da l'economia circulara sin la PAP.

	Meds d'agid: - Criteris da l'economia circulara sin la PAP (nettegiament dals edifizis e meds da nettegiament)
Energia (chalur ed electricitad)	La finamira èsi da reducir l'entir consum d'energia cun acquistar indrizz ed apparats che spargnan energia, dentant er cun prender ulteriuras mesiras da l'effizienz energetica, sco sanaziuns energeticas d'edifizis, la regulaziun da las uras da manaschi, l'applicaziun da sensors, in monitoring d'energia e cun instruir cleramain las utilisadras e dals utilisaders. Tant sco pussaivel vegn la chalur retratga da funtaunas d'energia betg fossilas. Sche indrizz ston vegnir remplazzads, vegnan da princip tratgas en consideraziun mo furmas d'energia regenerablas. L'electricitad acquistada deriva exclusivamain da funtaunas regenerablas (p.ex. forza idraulica, vent, sulegl, biomassa). La qualitat da l'electricitad cumprada sto vegnir garantida sur la garanzia d'origin (GO) dal product. L'utilisaziun d'energia regenerabla producida sin atgnas surfatschas vegn resguardada. Meds d'agid: - Naturemade e naturemade star